

VIONA-OPROEP VOOR EEN STUDIEOPDRACHT, 24/4/2012

EFFECT- EN IMPACTMETING VAN HET INSPECTIEOPTREDEN OP HET WERKGELEGENHEIDSBELEID EN VAN AANGEPAST NORMCONFORM HANDELEN BIJ DE GEÏNSPECTEERDEN

1. Probleemstelling

Situering van de onderzoeksvraag

Het Departement Werk en Sociale Economie van de Vlaamse Gemeenschap staat via haar afdeling inspectie in voor het handhavingsbeleid t.a.v. de Vlaamse regelgeving m.b.t. de bevoegde materies in de domeinen werk en sociale economie.

Dit onderzoek situeert zich binnen de afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie. De afdeling voert inspecties uit op alle materies waarvoor het beleidsdomein Werk en Sociale Economie bevoegd is. De afdeling kan inlichtingen verstrekken, bemiddelend optreden, advies uitbrengen en administratieve maatregelen voorstellen. Tevens kan zij een procesverbaal van waarschuwing opstellen, termijnen bepalen waarbinnen men zich in regel moet stellen en verbaliseren bij wijze van het opstellen van een Pro-Justitia. Daarenboven verzorgt zij, met het oog op de beleidsevaluatie en -voorbereiding, nota's en syntheses naar aanleiding van vaststellingen en bevindingen. De bevoegde materies zijn inspecties op: tewerkstelling van werknemers met vreemde nationaliteit, evenredige arbeidsparticipatie en diversiteit, private arbeidsbemiddeling, activeringsmaatregelen, tewerkstellingsmaatregelen, toepassing van het taaldecreet in professionele omgevingen, dossiers m.b.t. het Europees Sociaal Fonds, sociale economie en initiatieven op het vlak van competentieversterking en loopbaan. De afdeling inspectie kiest resoluut om systematisch en planmatig kwaliteitsgericht te werken rond haar kerntaken. Deze kerntaken zijn:

- het uitvoeren van inspecties op een uniforme wijze en dit op basis van het decreet van 30 april 2004 houdende het sociaalrechtelijk toezicht;
- het rapporteren over de vaststellingen en bevindingen tijdens de inspecties;
- het bepalen van het aantal inspecties per inspectiematerie op basis van een jaarlijkse onderbouwde risicoanalyse.

Naast het primaat van de politiek worden het voorziene aantal inspecties per materie vastgelegd door deze risicoanalyse. De procesontwikkelingen van de risicoanalyse zijn opgestart in 2008 nadat er door een VIONA-studie het wetenschappelijk geschraagd kader ten behoeve van het inspectieoptreden werden geoperationaliseerd.

Het ontsluiten van de inspectieketen

De afdeling inspectie wenst nu binnen haar kwaliteitsbenadering haar inspectieketen volledig te ontsluiten door na inspecties, vaststellingen en analyses te komen tot het gebruiken van methoden, technieken, parameters en/of indicatoren voor het meten van:

- het effect van het inspectieoptreden bij de geïnspecteerde. M.a.w. het onderzoeken naar het verband tussen naleving van regels en het optreden van inspectie;
- de effectiviteit van het inspectieoptreden. M.a.w. het onderzoeken in welke mate handhaving naast andere beleidsmatige aansturingen bijdraagt aan een oplossing van achterliggende maatschappelijke problemen of het voorkomen van maatschappelijke risico's. Hier wordt voornamelijk beoogd om impact te creëren op een te wijzigen of een nieuw te creëren beleid.

Door gebruik te maken van deze methodieken, tools, parameters en/of indicatoren van effect en effectiviteitsmetingen kan er op termijn sterker aangetoond worden waar de knelpunten op het terrein bij de individuele ondernemingen en sectoren zich blijven situeren. Aan de hand van de aangereikte methodieken, tools, parameters en/of indicatoren wenst de afdeling haar inspectie doelgericht in te zetten op die materies en sectoren, ondernemingen met hogere risico's op het vlak van eerlijke concurrentie, naleving van afspraken en regels, degelijk HR - beleid e.d. Zo beïnvloedt effect- en effectiviteitsmetingen eveneens de resultaten van de risicoanalyse en is de inspectieketen ontsloten.

De grondvraag die de afdeling inspectie op termijn wenst te beantwoorden is hoe doelgericht haar handhavingsactiviteiten en risicoanalyses zijn en welke resultaten die inspanningen op het beleid en op het normconform handelen door de geïnspecteerde opleveren.

2. Onderzoeksvragen

De afdeling inspectie wenst via dit onderzoek:

- (1) Meer inzicht te vergaren op de concrete inhoudelijke omschrijving van effect en effectiviteit van het inspectieoptreden;
- (2) Relevante kadermethodieken, instrumenten, parameters en/of indicatoren aangereikt te krijgen voor het meten van gewijzigde normconform handelen bij de geïnspecteerde en impact op het beleid van het inspectieoptreden, hetzij generaliserend toepasselijk op alle inspectiemateries hetzij specifiek per inspectiematerie;
- (3) Een stramien en tijdsduur van uitbouw en implementatie van voormelde kadermethodieken, parameters en /of indicatoren.

Door de globale beleidskeuze van de Vlaamse regering is er de laatste tijd sterkere aandacht voor inspectie, haar resultaten en effecten van haar optreden. De Vlaamse regering en het Vlaams Parlement wensen het optreden van de inspectie en de resultaten ervan in te schakelen in hun beleidsaansturing en/of -wijziging als belangrijke anker. De vaststellingen tijdens inspecties zijn immer sterk terrein- en praktijkgericht welke een belangrijke maatstaf is tot die beleidsaansturingen of -wijzigingen. M.a.w. de outcome, statistische informatie van metingen van effect en effectiviteit van en het monitoren van inzichten in kosten-batenanalyses van de uitgekeerde subsidies door de overheid via het inspectieoptreden is één van de belangrijke factoren tot die beleidsaansturingen of -wijzigingen. Daarom wenst de afdeling inspectie bijkomend antwoord te krijgen op de volgende vragen:

- (1) Welke relevante effectonderzoeken zijn er voorhanden voor onze inspectiemateries?

- (2) Op welke wijze kan IWSE deze relevante effectonderzoeken toepassen en dit binnen een geïntegreerde concept van handhavingsoptreden? Dit zowel i.f.v. gewijzigd normconform handelen bij de geïnspecteerde als naar impact op het beleid?
- (3) Welke soorten waarnemingen dient IWSE zich eigen te maken om een gedegen effectonderzoek en effectiviteitsmeting te kunnen organiseren? Wij denken hierbij aan waarnemingen vóór de controle-interventie en na de controle-interventie versus waarnemingen nodig bij een groep die geïnspecteerd worden versus een groep die niet geïnspecteerd worden bij ieder inspectiematerie;
- (4) Welke kwalitatieve en/of kwantitatieve effect- en effectiviteitsdoelstellingen dient IWSE te formuleren om op termijn degelijke resultaten te kunnen putten uit hun effect- en effectiviteitsmetingen per inspectiematerie?
- (5) Welke preventieve instrumenten en methodieken kan IWSE inzetten t.a.v. de te inspecteren materies en hoe maak je deze acties zichtbaar bij rapporteringen en meet je het effect, haar effectiviteit en impact op het beleid?

3. Beleidsrelevantie

Dit initiatief kan een belangrijke mijlpaal creëren tot het ontsluiten van de inspectieketen binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Dit zou dan ook als voorbeeld kunnen dienen voor de andere inspectiediensten binnen de Vlaamse overheid.

4. Timing

Projectvoorstellen moeten uiterlijk op woensdag 16 mei 2012 om 12u worden ingediend.

De Stuurgroep Strategisch Arbeidsmarktonderzoek zal uiterlijk begin juni een advies formuleren over het te gunnen project aan de Vlaamse Minister bevoegd voor Werk. In de loop van de maand juni zullen de projectindieners worden geïnformeerd over de beslissing van de minister.

5. Kandidaatstelling

Projectvoorstellen bevatten een inhoudelijk en een financieel onderdeel en beantwoorden aan de richtlijnen die u in bijlagen bij de oproep vindt. In die bijlagen vindt u tevens informatie over de selectiecriteria en -procedure en over de financiële en administratieve opvolging van het project.

6. Informatie

Informatie over deze opdracht kan u krijgen bij de heer Jan Boeykens, Departement Werk en Sociale Economie (02/553 40 76, jan.boeykens@wse.vlaanderen.be).

Bijlage 1 bij VIONA-projectoproepen voor studieopdrachten

SITUERING EN GUNNINGSPROCEDURE

1. HET VIONA-ARBEIDSMARKTONDERZOEKSPROGRAMMA

Het initieel opzet en doel van VIONA (Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarkttrapporing) werd destijds binnen het VESOC en in het kader van de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie in het protocol van 17 maart 1993 als volgt vastgelegd:

- Het verwerven van wetenschappelijke betrouwbare kennis over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt opdat men verantwoorde beleidskeuzes kan maken (vaststellen, registreren en onderzoeken van de ontwikkelingen op de Vlaamse arbeidsmarkt teneinde het arbeidsmarktbeleid in Vlaanderen de nodige wetenschappelijke ondersteuning aan te bieden).
- Een impuls geven aan wetenschappelijk onderzoek (komen tot een geïntegreerde en gecoördineerde aanpak van het beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek op het domein van de arbeidsmarkt).

Naar aanleiding van een nieuwe oproep voor de steunpunten beleidsrelevant onderzoek in 2011 (die leidde tot o.m. de erkenning van het nieuwe Steunpunt WSE), werd het model voor strategisch arbeidsmarktonderzoek in Vlaanderen (“Vlaams Programma Strategisch Arbeidsmarktonderzoek”) begin 2012 hertekend. Onder de adviserende bevoegdheid van de Stuurgroep VIONA respectievelijk de Stuurgroep Steunpunt WSE lopen twee complementaire initiatieven: het VIONA-arbeidsmarktonderzoeksprogramma en de werkpakketten binnen de vier thematische onderzoekslijnen (Arbeidsmarktmonitoring, Activerend Arbeidsmarktbeleid, Sociale Economie en Transitionele Loopbanen) van het Steunpunt Werk en Sociale Economie. Verder wordt ook onderzoek betreffende de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt van het Steunpunt Studie- en Scholloopbanen en ander relevant strategisch arbeidsmarktonderzoek maximaal ontsloten binnen het Vlaamse programma.

Binnen dit model worden de VIONA-middelen doorheen het jaar en op meerdere tijdstippen ingezet voor het uitbesteden van studieopdrachten (SO) of onderzoeks- en ontwikkelingsopdrachten (O&O) met het oog op wetenschappelijke ondersteuning van het werkgelegenheidsbeleid. Op het programma Werkgelegenheid is in 2012 in het kader van het VIONA-arbeidsmarktonderzoeksprogramma 373.000 € beschikbaar voor SO en O&O-opdrachten. Die opdrachten zijn complementair aan de opdrachten die het Steunpunt WSE opneemt.

De projectoproepen in het kader van het VIONA-arbeidsmarktonderzoeksprogramma worden beheerd door het departement Werk en Sociale Economie. De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, de heer Philippe Muylers, keurt -rekening houdend met het advies van de Stuurgroep VIONA- de VIONA-oproepen en -projecten goed.

2. MODALITEITEN EN GUNNINGPROCEDURE

2.1 De deelnemers

Oproepen voor studieprojecten staan open voor onderzoekers en onderzoeksgroepen uit de universiteiten en hogescholen én voor andere (onderzoeks)instellingen.

2.2 De projectvoorstellen

Een projectvoorstel dient deze elementen te bevatten:

- 1) titel van het studieproject
- 2) vermelding van de promotor(en): naam, instelling, onderzoekseenheid, contactadres, telefoonnummer en e-mailadres
- 3) een omschrijving van het studieproject (max. 5 blz)
- 4) een gedetailleerd tijdschema
- 5) een financieel plan per kalenderjaar en een verduidelijking van de additionele financiering (facultatief); de financiering van studieopdrachten door VIONA bedraagt altijd minder dan 65.000 euro (exclusief BTW)

Voor deze studieopdracht wordt als richtprijs een bedrag onder 65.000 euro (inclusief BTW) vooropgesteld.

- 6) een beschrijving van de wijze waarop de studieresultaten zullen worden gevaloriseerd en bekend gemaakt; in de begroting moet expliciet een bedrag voor de valorisatie worden voorzien
- 7) een beknopt curriculum vitae van de onderzoeksverantwoordelijken (max. 3 blz. per persoon), met vermelding van de relevante lopende onderzoeksprojecten (met naam van de financierende organisatie en einddatum van het onderzoeksproject) en de vijf belangrijkste publicaties.

2.3 Evaluatie en selectie van de projectvoorstellen

De ingediende voorstellen worden beoordeeld op hun beleidsmatige relevantie.

De beoordeling van de beleidsmatige relevantie gebeurt door de Stuurgroep VIONA.

Die Stuurgroep bestaat uit de volgende stemgerechtigde leden: de Vlaamse regering (afgevaardigden van de Vlaamse Minister bevoegd voor Werk en de Vlaamse Minister bevoegd voor Sociale Economie), de sociale partners (ABVV, ACV, ACLVB, VOKA, UNIZO en BB) en het Vlaamse departement Werk en Sociale Economie.

De evaluatie en selectie verlopen als volgt:

- de stemgerechtigde stuurgropleden krijgen alle projectvoorstellen toegestuurd en scoren de projectvoorstellen op basis van vier criteria (aansluiting bij de onderzoeksvragen uit de oproep, helderheid van de aanpak en de planning, beleidsrelevantie en kwaliteit van de valorisatievoorstellen);

- de stuurgropleden drukken over elk projectvoorstel een globaal oordeel uit in één eindscore gaande van A tot C:

A: zeer goed, met daarbinnen een kopgroep (A1), ter onderscheiding van andere zeer goede projecten (A2)

B: goed, met daarbinnen ook weer een onderscheid tussen B1 en B2

C: onvoldoende

Bovendien staat het de stuurgroepleden vrij om bij elk voorstel, ongeacht de score, suggesties voor bijsturing te formuleren.

Enkel voorstellen met een gemiddelde score B+ of meer worden aan de Stuurgroep VIONA voorgelegd. De Stuurgroep beslist via schriftelijke procedure of tijdens een vergadering en rekening houdend met de beleidsscore welk voorstel ze aan de minister voor gunning adviseert. Voorstellen kunnen een hoger gewicht krijgen al naargelang de geplande valorisatie-initiatieven. Indien de minister akkoord gaat met het advies, wordt het voorstel gegund volgens de regels van de overheidsopdrachten.

2.4 Kandidaatstelling

De voorstellen dienen het departement Werk en Sociale Economie **elektronisch via mail (Word)** (ann.vandencruyce@wse.vlaanderen.be + jan.boeykens@wse.vlaanderen.be + johan.troch@wse.vlaanderen.be) te bereiken uiterlijk op het tijdstip vermeld in de oproep.

Bijlage 2 bij VIONA-projectoproepen voor studieopdrachten

FINANCIËEL PLAN EN RAPPORTERING

In deze bijlage worden de richtlijnen voor de budgetplanning van projectvoorstellen en de inhoudelijke en financiële rapportering door de promotoren toegelicht.

1. KWALIFICATIE VAN DE OPDRACHT

Binnen het VIONA-onderzoeksprogramma maken we een onderscheid tussen twee soorten dienstenopdrachten, nl. studieopdrachten en O&O-opdrachten. Deze oproep betreft een **studieopdracht**.

Bij studieopdrachten in antwoord op beleidsvraagstukken verwachten we dat de opdrachtnemer een voorstel van analyse en oplossing van een specifiek probleem formuleert met behulp van bestaande kennis binnen een korte termijn. Het voorstel en de analyse moet praktisch bruikbaar zijn voor het beleid. Studieopdrachten kunnen maximum 8 onderzoekersmaanden in beslag nemen en de financiering door VIONA bedraagt altijd minder dan 65.000 euro.

Voor deze studieopdracht wordt als richtprijs een bedrag onder 65.000 euro (inclusief BTW) vooropgesteld.

2. FINANCIËLE RAPPORTERING

In het financieel plan en de financiële rapportering van VIONA-projecten maken we een onderscheid tussen drie soorten kosten.

- **Loonkosten wetenschappelijk personeel:** raming in het financieel plan op basis van geschatte onderzoekersmaanden en bij afrekening op basis van *bewijsstukken* van de personeelskost voor wetenschappelijk personeel dat daadwerkelijk werd ingezet op het project.
- **Persoonsgebonden werkingskosten:** werkingsmiddelen, administratieve ondersteuning en universitaire overhead. De persoonsgebonden werkingskosten worden *forfaitair* begroot en afgerekend *op maximaal 33%* van respectievelijk de begrote en de reële personeelskosten wetenschappelijk personeel en omvat de overhead van maximum 10% die de universiteiten gewoonlijk aanrekenen.
- **Projectspecifieke werkingskosten:** exceptionele en projectspecifieke werkingsmiddelen (bv. kosten voor een grootschalige survey (postenquête, webbevraging, ...), kosten buitenlandse studiereis,...). Het betreft uitzonderlijke kosten waarvoor een specifiek budget moet worden uitgewerkt. Die kosten zijn inherent aan de opdracht en zijn altijd te bewijzen. Ze worden in detail begroot in het voorstel en afgerekend op basis van bijhorende *bewijsstukken*.

Bij de afrekening wordt de mogelijkheid voorzien van een transfer van de persoonsgebonden werkingskosten naar de loonkosten wetenschappelijke personeel ten bedrage van maximum

10 % van de oorspronkelijk voorziene werkingsmiddelen en dit op voorwaarde dat het globaal aanvaarde projectbudget behouden blijft.

Bv.: voor een VIONA-project met een aanvaarde projectbegroting van 99.750 euro bestaande uit 75.000 euro aan personeelskosten en 24.750 euro (33% van 75.000 euro) aan werkingskosten, mag maximaal 2.475 euro worden getransfereerd van de werkingsmiddelen naar de personeelskosten. Op die manier kunnen hogere personeelskosten dan begroot worden opgevangen, bijvoorbeeld na aanwerving van een meer gekwalificeerde en ervaren onderzoeker dan aanvankelijk verhoopt.

De opdrachtnemer zal aan de opdrachtgever **na afloop van het project (dit is de einddatum in het contract) een financiële eindrapportering** (schuldvordering met kopie van de gevraagde bewijsstukken) bezorgen.

Tussentijdse uitbetaling is niet mogelijk voor studieopdrachten.

Indien het onderzoek door **meerdere instanties** wordt uitgevoerd, treedt **één instantie op als opdrachtnemer**. De opdrachtnemer moet alle facturen en interne verrekeningen bundelen en bij de opdrachtgever indienen.

Voor de loonkosten wetenschappelijk personeel moeten bij de betalingsaanvraag de namen worden vermeld en worden gestaafd d.m.v. loonfiches (indien intern personeel) of facturen én betalingsbewijzen (indien extern personeel).

Uitsluitend kosten gemaakt binnen de uitvoeringsperiode, die is bepaald in de overeenkomst, worden aanvaard.

3. INHOUDELIJKE RAPPORTERING

De opdrachtnemer zal aan de opdrachtgever **na afloop van het project (dit is de einddatum in het contract) een inhoudelijke eindrapportering** bezorgen, samen met een **Nederlandse én Engelstalige samenvatting**.

Het concept van eindrapport wordt besproken op en goedgekeurd door de werkgroep die belast is met de opvolging van het VIONA-project.

De Nederlandse samenvatting (met opzet, bevindingen, aanbevelingen en valorisatie) telt minimaal 2 en maximaal 5 bladzijden. De Engelstalige samenvatting telt een 2-tal bladzijden. Van het eindrapport en van de samenvatting wordt ook een elektronische versie geleverd met het oog op de mogelijke verspreiding via de VIONA-website. Van dit inhoudelijke eindrapport worden vijftig gedrukte exemplaren aan het Departement WSE bezorgd. De opdrachtnemer verbindt er zich toe, tegelijkertijd met de indiening van het eindrapport, de voorgescreven samenvattingen van het VIONA-project te bezorgen.

4. CONTACTPERSONEN

Financiële en inhoudelijke rapporten moeten worden ingediend op het volgende adres, op de wijze zoals hierboven beschreven:

Vlaams Ministerie van Werk en Sociale Economie
Departement Werk en Sociale Economie – Afdeling Werkgelegenheidsbeleid
t.a.v. mevrouw Ann Van den Cruyce (afdelingshoofd)
Koning Albert II-laan 35, bus 20 - 16de verdieping
1030 Brussel

Inhoudelijke vragen over de concrete opdracht:

Informatie over deze opdracht kan u krijgen bij de heer Jan Boeykens, Departement Werk en Sociale Economie (02/553 40 76, jan.boeykens@wse.vlaanderen.be).

Contactpersonen m.b.t. de procedure en inhoudelijke rapportering:

Departement Werk en Sociale Economie, Koning Albert II-laan 35, bus 20 - 16de verdieping, 1030 Brussel
Johan Troch, tel. 02-553 44 18

Contactpersoon m.b.t. de financiële rapportering:

Departement Werk en Sociale Economie, Koning Albert II-laan 35, bus 20 - 16de verdieping, 1030 Brussel
Johan Troch, tel. 02-553 44 18